

РЕШЕНИЕ

№ 795

гр. София, 18.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 160 СЪСТАВ, в публично заседание на пети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: СВЕТОСЛАВ Т. СПАСЕНОВ

при участието на секретаря СИМОНА Г. НИКОЛОВА
като разгледа докладваното от СВЕТОСЛАВ Т. СПАСЕНОВ Гражданско дело № 20211110173996 по описа за 2021 година

Производството е образувано е по искова молба, предявена от името на ***** против Н. Д. С., ЕГН *****, с която са предявени обективно кумулативно съединени положителни установителни искове, по реда на чл. 422 ГПК вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 вр. чл. 430, ал. 1 и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено, че ответникът дължи на ищцовото дружество суми, както следва: 1/ сумата от 849,09 лева представляваща главница по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставяна кредитен лимит (овърдрафт), сключен на 17.11.2014 г. между ***** и Н. Д. С., ЕГН *****, ведно със законна лихва от 09.02.2017 г. до изплащане на вземането; 2/ сумата от 189,52 лева, представляваща наказателна лихва за периода 01.04.2016 г. – 08.02.2017 г., начислена на основание т. 8 и т. 9 от договора и т. 11.1 от Раздел XI от общите условия на ищцовото дружество, за които суми на 06.03.2017 г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК в производството по ч.гр.д. № 8060/2017 г. по описа на СРС, II ГО, 160 състав.

Със заявление вх. № 3009566/09.02.2017 г. ищецът е поискал издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК срещу Н. Д. С., ЕГН ***** за суми, както следва: 1/ сумата от 849,09 лева представляваща главница по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и

предоставянена кредитен лимит (овърдрафт), сключен на 17.11.2014 г. между ***** и Н. Д. С., ЕГН *****, ведно със законна лихва от 09.02.2017 г. до изплащане на вземането; 2/ сумата от 189,52 лева, представляваща наказателна лихва за периода 01.04.2016 г. – 08.02.2017 г., начислена на основание т. 8 и т. 9 от договора и т. 11.1 от Раздел XI от общите условия на ищцовото дружество. На 06.03.2017 г. е издадена заповед по чл. 410 ГПК. Препис от заповедта за изпълнение е връчен на ответника по реда на чл. 47, ал. 5 ГПК, доколкото е установено, че ответникът не живее на посочения по делото и установен в хода на заповедното производство адрес, поради което на 13.11.2021 г. ищецът е уведомен за възможността да предяви иск за установяване на вземането си. Исковата молба е подадена на 23.12.2021 г. /в срока по чл. 415, ал. 1 ГПК/.

Ищецът твърди, че на 17.11.2014 г. между ***** и Н. Д. С., ЕГН ***** е сключен Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт). Посочва, че по силата на договора на ответника бил предоставен банков кредит – овърдрафт в размер на 1000,00 лева, като предоставената сума е усвоена изцяло от кредитополучателя. Поддържа се, че съгласно сключения между страните в производството договор за издаване на револвираща международна кредитна карта, за всички операции, извършени с картата, отчетени през един отчетен период, длъжникът имал право на гратисен период до 45 дни, през който не се начислявала уговорената фиксирана годишна лихва в размер на 19 %, при условие, че до датата на падежа на съответния отчетен период е погасил пълния размер на всички отчетени разходи през съответния отчетен период. Поддържа, че ответникът е бил длъжен да погасява усвоената част от кредитния лимит или да погаси минимална погасителна вноска, съгласно т.1.1 от общите условия на ищцовото дружество и т. 7 от процесния договор. Посочва се, че при непогасяване до датата на падежа на минималната погасителна вноска, от кредитополучателя следвало да се заплаща наказателна лихва върху непогасената част от минималната погасителна вноска, намалена с размера на дължимите към датата на падежа лихви за дните на просрочие, която била в размер на договорената годишна лихва плюс наказателна надбавка в размер на 6 процентни пункта.

Посочва се, че кредитът е в просрочие, считано от 17.05.2016 г. В тази

връзка се излагат съображения, че на основание чл. 13.2.1 от Общите условия на ищцовото дружество, кредитът става автоматично предсрочно изискуем, без да се уведомява титуляра на картата, когато е налице забава в плащането на което и да било изискуемо задължение за срок по-дълъг от 150 календарни дни, считано от датата, на която това задължение е станало изискуемо

Предвид гореизложеното, се моли, за постановяване на решение, с което да бъде признато за установено, че ответникът дължи на ищцовото дружество суми, както следва: 1/ сумата от 849,09 лева представляваща главница по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт), сключен на 17.11.2014 г. между ***** и Н. Д. С., ЕГН *****, ведно със законна лихва от 09.02.2017 г. до изплащане на вземането; 2/ сумата от 189,52 лева, представляваща наказателна лихва за периода 01.04.2016 г. – 08.02.2017 г., начислена на основание т. 8 и т. 9 от договора и т. 11.1 от Раздел XI от общите условия на ищцовото дружество, за които суми на 04.09.2021 г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК в производството по ч.гр.д. № 8060/2017 г. по описа на СРС, II ГО, 160 състав. Претендират се разноски.

В законоустановения срок по чл. 131 ГПК от името на ответника, чрез назначения му в производството, по реда на чл. 47, ал. 6 ГПК, особен представител – адвокат Е. Г. от САК, е депозиран отговор на исковата молба, с който се оспорва основателността на предявените искове. Оспорва се обстоятелството, че твърдяната в исковата молба сума е предадена, респективно усвоена от ответника. Заявява се, че в договора липса уговорка за размера на базовия лихвен процент, както и за условията и методиката на формирането му. Прави се възражение, че клаузите на процесния договор и общите условия към него са неравноправни и не пораждаат целените с тях правни последици. Прави се възражение за недействителност процесния договор за кредит, както и за нищожност на отделни негови клаузи, и на клаузи от Общите условия на ищцовото дружество за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти. Поддържа се, че предсрочна изискуемост на претендираните в настоящото производство суми по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) не е надлежно обявена на кредитополучателя

преди датата на депозиране в съда на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, което е самостоятелно основание, водещо до извод за неоснователност на предявените искове.

Моли се, за отхвърляне на предявените искове. Прави се възражение за прекомерност на претендираното от ищцовото дружество юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени положителни установителни искове, по реда на чл. 422 ГПК вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 вр. чл. 430, ал. 1 ТЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

В тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване, че между ***** и Н. Д. С., ЕГН ***** е сключен Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт), по което кредиторът е предоставил на кредитополучателя посочената в исковата молба сума, а последният се е задължил да я върне в посочените срокове; че ответникът е преустановил плащанията на дължимите суми, с което за ищецът е възникнала правна възможност за обявяване вземанията по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) за изцяло предсрочно изискуеми; че е уведомил ответника за обявената предсрочна изискуемост на вземанията по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт); че ответникът е изпаднал в забава по отношение изпълнение на задълженията си по процесния договор; че ответникът се е задължил да заплати в полза на ищеца наказателна лихва при твърдените в исковата молба условия и размер.

В тежест на ответника, при доказване на горните факти е да установи погасяване на паричното си задължение, за което не сочи доказателства.

В тежест на ответника и при доказване на горните факти е да докаже правопогасяващи претендираното от ищеца вземане факти, включително възраженията си за недействителност на Договор за издаване на револвираща

международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт), както и за нищожност на отделни клаузи от същия договор, и на отделни клаузи от Общите условия на ищцовото дружество, приложими по отношение на процесния договор.

От събраните по делото доказателства, в това число Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт), сключен между ***** и Н. Д. С., ЕГН ***** и заключението на вещото лице по допуснатата, приета и неоспорена от страните в производството съдебно-счетоводна експертиза, се установява по делото, че страните са били обвързани от валидно възникнало и съществувало правоотношение по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г., по силата на което ищецът е предоставил на ответника кредитен лимит до 1000 лева, който може да бъде усвояван по издадена във връзка със сключения договор револвираща международна кредитна карта d.

В тази връзка, съдът намира, че възражението на ответника, обективизирано в подадения от името на същия отговор на исковата молба, за липса на облигационна връзка между страните с твърдяното от ищеца съдържание, е неоснователно.

Допълнителен аргумент в насока правилността на извода за наличие на облигационна връзка между страните в производството с твърдените в исковата молба предмет и съдържание е установеното, посредством приетото в производството заключение на вещото лице по допуснатата по делото съдебно-счетоводна експертиза, обстоятелство, а именно, че от страна на ответника са извършвани множество доброволни погасявания във връзка с усвоявани суми по предоставения кредитен лимит, което обстоятелство води до извод за наличие на твърдяното в исковата молба правоотношение между страните.

Горният аргумент води до извод за неоснователност и на възражението, направено от името на ответника, че не му е предоставяна фактическата власт върху твърдения в исковата молба платежен инструмент – кредитна карта. Това е така, тъй като, както се посочи по-горе, от приетото в производството заключение на вещото лице по допуснатата по делото

съдебно-счетоводна експертиза, се установи обстоятелство, че от страна на ответника са извършвани множество доброволни погасявания във връзка с усвоявани суми по предоставения кредитен лимит, което обстоятелство води до извод, че процесната револвираща международна кредитна карта d е била предоставена във фактическа власт на кредитополучателя по процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г.

Съгласно чл. 3 от договора, срокът за ползване на овърдрафта е до 30.11.2015 г., като същият се подновява автоматично при условията и по реда, предвидени в Общите условия на ищцовото дружество за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти с чип d.

Съгласно чл. 5 от договора, кредитополучателят се задължава да погасява предоставения овърдрафт с сроковете и по начина, договорени в общите условия.

Съгласно чл. 7 от договора за ползвания овърдрафт, титулярът ползва гратисен период от 45 дни, при определени в същата разпоредба условия и предпоставки.

Съгласно чл. 7 от договора при непогасяване до датата на падежа на пълния размер на дебитното салдо, формирано до края на последния отчетен период, титулярът заплаща на ищеца, върху непогасените суми, годишна лихва, съгласно действаща към датата на прилагане Тарифа на издателя за таксите, комисионните и лихвите за издаване и обслужване на кредитни карти d, като за срока на договора годишната лихва е фиксирана на 19 %.

Съгласно чл. 8 от договора, при неплащане на месечна погасителна вноска или надвишение на разрешения кредитен лимит, банката начислява наказателна лихва в размер на договорния лихвен процент с надбавка от 12 %.

Съгласно чл. 9 от договора при непогасяване на датата на падежа на съответния отчетен период на пълния размер на Минималната погасителна вноска, ответникът е заемополучателят следва да заплаща на заемотателя, върху непогасената част от минималната погасителна вноска, намалена с размера на дължимите към датата на падежа лихви, за дните на просрочие, наказателна лихва в размер, съгласно Общите условия на ищцовото дружество за издаване и ползване на револвиращи международни кредитни карти с чип d, като в същата разпоредба от договора е уговорено, че към

датата на сключването на същия, размерът на наказателната лихва по чл. 9 от договора е в размер на лихвата по чл. 8 от договора плюс наказателна надбавка в размер на 6 пункта.

По делото е изслушано заключение на вещо лице по допуснатата, изготвена и приета съдебно-счетоводна експертиза. Въз основа на заключението на вещото лице по допуснатата, изготвена и приета в производството съдебно-счетоводна експертиза се установява по делото, че от страна на ответника, в качеството му на картодържател по процесния договор, са усвоени суми /през време действието на процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г./ в общ размер от 1115,70 лева. В останалата част, настоящият съдебен състав не следва да кредитира заключението на вещото лице, доколкото в него се съдържат данни за наличие на вземания в полза на ищеца, респективно на задължение за ответника, произтичащи от правоотношения различни от процесното. Предмет на предявените иски е наличие на вземания, възникнали в полза на ищцовото дружество по заявления в исковата молба Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г. Следователно относими към предмет на спора са единствено сумите, които са усвоени от ответникът /картодържател/ през време на действието на процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г., т.е. след дата 17.11.2014 г., на която именно дата може да се направи извод, че е най-ранната такава, на която револвираща международна кредитна карта d е предадена във фактическа власт на ответницата. Наличие на правоотношения между страните по спора, предшестващи сключването на Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г., са ирелевантни за настоящото производство и по наличие на вземания, възникнали в полза на ищеца по такива евентуални предходни правоотношения, съдът в настоящото производство не може да се произнася, доколкото не е сезиран с такива иски и с оглед спазване на принципа на диспозитивното начало в гражданския процес, залегнал в разпоредбата на чл. 6, ал. 2 ГПК. В тази връзка, следва да се посочи, че в заключението си по допуснатата съдебно-счетоводна експертиза, вещото лице

е посочило, че в счетоводството на ищеца е отразена сума в размер на 834,16 лева, която представляваща вземане във връзка с предходни договорни взаимоотношения между ***** и Н. Д. С., ЕГН ***** и която сума е начислена като дължима, респективно усвоена по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г. Отразяването в счетоводството на ищеца на стари задължения по предходни договорни отношения между страните, като дължими по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г., не може да обвърже съда и да се приеме извод, че сумата от 834,16 лева, представляваща остатъчно задължение на Н. Д. С., ЕГН ***** към ***** по предходни договорни правоотношения, е дължима от ответницата на заявеното в исковата молба основание, а именно във връзка с процесното правоотношение по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г.

Безспорно се установи в производството, че от страна на ответника, в качеството на заемополучател/картодържател по процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г., през време действието на процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставяне на кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г., е усвоена сума в общ размер от 1115,70 лева.

Следователно се налага извод, че от страна на ответника, в качеството на заемополучател/картодържател по процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г., през време действието на процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г., е усвоена сума в общ размер от 1115,70 лева.

От заключението на вещото лице по допуснатата, изготвена и приета в производството съдебно-счетоводна експертиза се установява още, че от страна на ищцовото дружество са начислени револвираща/наказателна лихва (по чл. 8 и чл. 9 от договора) в размер на 339,89 лева и лихва за забава в

размер на 64,26 лева. Установява се още, че по процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г. са извършени плащания от ответницата в общ размер от 1311,40 лева, с която са погасени 243,57 лева револвираща/наказателна лихва и с останалата част е погасена дължима главница по договора.

Следователно се налага извод, че с извършените от ответника плащания е погасена главница в размер на 1067,83 лева. Доколкото от събраните в производството доказателства се установи, че усвоената сума по процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г. е в размер на 1115,70 лева, то се налага извод, че след извършените плащания от страна на ответницата, непогасената част от усвоената главница по процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г. е в размер на 47,87 лева.

Същевременно, настоящият съдебен състав намира, че клаузите от процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г., на които ищецът основава правото си на вземане за револвираща/наказателна лихва, са нищожни поради противоречието им със закона и по-точно с разпоредбата на чл. 33, ал. 1 и ал. 2 от Закона за потребителския кредит, в редакцията му, съгласно измененията и допълненията, обнародвани в Държавен вестник, бр.61 от 25 Юли 2014г. /действащи към датата на сключване на процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г./. Съгласно разпоредбата на чл. 33, ал. 1 от Закона за потребителския кредит, в редакцията му, съгласно измененията и допълненията, обнародвани в Държавен вестник, бр.61 от 25 Юли 2014г. /действащи към датата на сключване на процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставянена кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г./, при забава на потребителя, кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата, като ал. 2 на същата разпоредба предвижда, че когато потребителят забави дължимите от него плащания по кредита, обезщетението за забава не може да надвишава

законната лихва. Съдът намира, че въведените в чл. 8 и чл. 9 от процесния Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставяната кредитен лимит (овърдрафт) от 17.11.2014 г. клаузи за начисляване на револвиращи/наказателни лихви, дължими при забавяне в изпълнението на задължението за заплащане на дължими по договора погасителни вноски, т.е. при определени условия след настъпване на падеж на главните задължения, по същество се цели заобикаляне на ограничението на чл. 33 от ЗПК, респективно, въвеждане на допълнителни плащания, чиято дължимост de facto е изцяло свързана с хипотеза на забава на длъжника. С оглед изложеното съдът приема, че подобни клаузи противоречат на чл. 33 от ЗПК, тъй като преследват забранена от закона цел да се присъди още едно обезщетение за забава. Поради това, те не пораждат права и задължения за страните.

Следователно предявеният иск за сумата от 189,52 лева, представляваща наказателна лихва за периода 01.04.2016 г. – 08.02.2017 г., начислена на основание т. 8 и т. 9 от договора и т. 11.1 от Раздел XI от общите условия на ищцовото дружество, следва да бъде отхвърлен.

Същевременно от събраните по делото доказателства се установи, че с извършените от ответника плащания по процесното договорно правоотношение, от страна на ищеца е извършено погасяване на суми за наказателна лихва, начислена на основание т. 8 и т. 9 от договора и т. 11.1 от Раздел XI от общите условия на ищцовото дружество в размер на 243,57 лева, чиято недължимост /предвид недействителността на клаузите на т. 8 и т. 9 от договора и т. 11.1 от Раздел XI от общите условия на ищцовото дружество/ се установи в настоящото производство.

Предвид всичко гореизложено съдът намира, че със сумата от 243,57 лева, с която са погасени вземания за за наказателна лихва, начислена на основание т. 8 и т. 9 от договора и т. 11.1 от Раздел XI от общите условия на ищцовото дружество, които произтичат от нищожни клаузи, следва да бъде погасена частта от главницата, която е останала непогасена от ответника, в качеството му на заемополучател/картодържател по процесния договор.

С оглед всичко изложено по-горе, настоящият съдебен състав намира, че предявените за разглеждане в производството искове, следва да бъде отхвърлени.

По отношение разпределението на отговорността за разноси в настоящото производство:

При този изход на спора право на разноси в настоящото производство има ответникът.

В съответствие със задължителните тълкувателни разяснения на Тълкувателно решение № 4/2013 г. на ВКС, ОСГТК, т. 12, съдът следва да се произнесе и по разпределението на отговорността за разноси в заповедното и исковото производство.

От името на ответника Н. Д. С. не е направено искане за присъждане на разноси в исковото производство по гр.д. № 73996/2021 г. по описа на СРС, ГО, 160 състав, поради което и не следва да му бъдат присъждани разноси в това производство.

От името на ответника Н. Д. С. не е направено искане за присъждане на разноси в заповедното производство по ч.гр.д. № 8060/2017 г. по описа на СРС, ГО, 160 състав, поради което и не следва да му бъдат присъждани разноси в това производство.

Така мотивиран, Софийски районен съд, II ГО, 160 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от името на ***** със седалище и адрес на управление: ***** против Н. Д. С., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. Гоце Делчев, бл. 4Б, вх. Б, ет. 3, ап. 21, с която са предявени обективно кумулативно съединени положителни установителни искове, по реда на чл. 422 ГПК вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, с правно основание чл. 422 ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 вр. чл. 430, ал. 1 и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено, че ответникът дължи на ищцовото дружество суми, както следва: 1/ сумата от **849,09 лева** представляваща главница по Договор за издаване на револвираща международна кредитна карта d и предоставяната кредитен лимит (овърдрафт), сключен на 17.11.2014 г. между ***** и Н. Д. С., ЕГН *****, ведно със законна лихва от 09.02.2017 г. до изплащане на вземането; 2/ сумата от **189,52 лева**, представляваща наказателна лихва за периода 01.04.2016 г. – 08.02.2017 г., начислена на основание т. 8 и т. 9 от договора и т. 11.1 от Раздел XI от общите условия на ищцовото дружество, за

които суми на 06.03.2017 г. е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК в производството по ч.гр.д. № 8060/2017 г. по описа на СРС, II ГО, 160 състав.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____